

KNJIŽNICA ČRNOMELJ

Črnomljska knjižnica bo v začetku drugega leta praznovala 60-letnico. Ob načrtovanju dogodkov, ki proslavljajo uspešno delovanje in sooblikovanje lokalnega življenja v Knjižnici Črnomelj s ponosom zrejo v preteklost in zadovoljno pogledujejo po vseh časovnih mejnikih, ki so hram črnomljskih knjižnih moljev trdno zasidrali v vsakdanje življenje lokalne skupnosti, njeno sooblikovanje in tudi razvoj.

Začetki črnomljske knjižnične dejavnosti segajo v leto 1868, ko je bila ustanovljena narodna čitalnica v Črnomlju, namenjena predvsem druženju in prebiranju domačih časnikov. »Pomemben mejnik je leto 1961, ko je bil sprejet prvi slovenski zakon o knjižnicah, po katerem so morali v takratnih 62 občinah ustanoviti matične knjižnice, ki naj bi bile stebri slovenskega knjižničarstva,« pojasnjuje zdajšnja direktorica knjižnice Črnomelj Anja Panjan in dodaja, da je bila to podlaga za ustanovitev Občinske matične Knjižnice Črnomelj, 19. januarja 1962. Leta 1974 se je nato združila z Zavodom za prosvetno-kulturno dejavnost Črnomelj, današnjim Zavodom za izobraževanje in kulturo, se lokacijsko iz Dijaškega doma preselila na Griček in 1986 leta spet nazaj v prostore Dijaškega doma. Istega leta se ji je pridružila še Krajevna knjižnica Semič, ki ima od leta 2008 nove sodobne prostore v tamkajšnjem Kulturnem centru. V koraku s časom je poseben mejnik v delovanju črnomljske knjižnice zagotovilo tudi leto 1995, ko se je knjižnica vključila v računalniško vzajemno bazo COBISS, »kar precej olajša delo knjižničarjev,« pravi Panjanova in dodaja, da je leta 2004 Knjižnica Črnomelj postala samostojni zavod, ki upravlja tudi celotno stavbo bivšega Dijaškega doma s knjižnico, od leta 2017 tudi energetske sanirana.

Knjižnica Črnomelj tako že šest desetletij doprinaša k razvoju lokalne skupnosti. Je splošnoizobraževalna knjižnica, ki svojo dejavnost opravlja na območju občine Črnomelj in pogodbeno še na območju občine Semič, torej skupno za dobrih 18.500 prebivalcev, katerim omogoča dostopnost do zelenega znanja in informacij ter možnosti za to, da kvalitetno izkoristijo svoj prosti čas. Knjižnica je tako prostor učenja, prireditve, srečevanja in navdiha, v njej pa pridobivajo, obdelujejo, hranijo in izposojajo knjižnično gradivo ter posredujejo informacije o gradivu z vseh področij človekovega ustvarjanja. S svojo dejavnostjo vplivajo na kakovost življenja občanov na izobraževalnem, kulturnem, informacijskem, prostočasnem in socialnem področju, omogočajo vseživljenjsko učenje, dvigujejo bralno kulturo in bralno pismenost. »Knjižnica je skupaj z ostalimi kulturnimi ustanovami promotor kulture ter pomembno vpliva na razvoj kulturnega utripa kraja. V ospredje postavlja uporabnike kot enakopravne partnerje pri oblikovanju storitev ter krepi interes za lokalno dogajanje in socialno vključenost različnih ciljnih skupin prebivalcev obeh občin,« izpostavlja Panjanova in dodaja, da z izvajanjem knjižnične dejavnosti kot javne službe knjižnica uresničuje kulturno, informacijsko, izobraževalno in socialno vlogo na

območju občin Črnomelj in Semič. Kako zelo je vpeta v lokalno življenje po besedah direktorice priča tudi dejstvo, da je ena izmed najbolj obiskanih kulturnih ustanov v mestu: »Prostor srečevanja, "dnevna soba" mesta in kot taka nepogrešljiva ter priljubljena med uporabniki. Je "živ" prostor na katerega vplivajo tako družbene spremembe - politične in ekonomske razmere kot tudi drugi izzivi oz.

problemi sedanjega časa,« našteva direktorica, vodja zagnane ekipe enajstih sodelavcev, ki poleg nje vključuje tri bibliotekarje, dve višji knjižničarki, dve knjižničarki, knjižničnega manipulanta, čistilko in hišnika. Vzdušje v kolektivu in nivo dela jim pomeni zares veliko, zato stremijo k strokovnosti in delovni vnemi zaposlenih, ki so zavezani k izpolnjevanju knjižničnih in informacijskih storitev uporabnikov. Kot pravijo, si bodo tudi v bodoče prizadevali doseči takšen nivo s kvalitetnim izborom nabavljenega gradiva, z raznovrstnimi prireditvami za vse skupine ljudi, s projekti, ki bodo izboljševali bralno kulturo ter z nenehnim izobraževanjem zaposlenih.

Maja so oblikovali delovno skupino, ki snuje program praznovanja 60-letnice knjižnice. Za zadnje tri mesece leta pripravljajo tematske dogodke, ki bodo naznanjali osrednjo prireditev praznovanja: »Začeli bomo s simboličnim spustom balonov, posadili bomo drevo, postavili knjigobežnice, organizirali tiskovno konferenco, 19. januarja ob 17. uri pa bo osrednja prireditev ob 60-letnici z naslovom oz. mislijo našega belokranjskega pesnika Otona Župančiča Gre tvoja misel soncu naproti?,« napoveduje Panjanova.

Praznovanje obletnice jih kot kaže navdaja s posebnim optimizmom in elanom za delo v prihodnje, saj so po direktoričnih besedah načrti za bližnjo prihodnost zelo jasni in smeli. Želijo si, da bi knjižnica sledila razvoju primerljivih splošnih knjižnic v Sloveniji, predvsem pa, da bi z razrešitvijo prostorske problematike in z ustreznimi opremljenostjo ponudila vsem skupinam ljudi možnosti izobraževanja, informiranosti ali kvalitetnega preživljanja prostega časa. »Želimo si celovite preнове

FOTO: MB fotografija

knjižnice, za katero je bila letos že naročena in izdelana idejna zasnova v ljubljanskem arhitekturnem in oblikovalskem Studiu 1991. Prenovljena knjižnica bi imela tudi pridih inkluzivnosti, kar je skrbno načrtovala domačinka, arhitektka Danijela Kure Kastelc iz Studia Sapo. Na ta način bi knjižnico še bolj približali ranljivim skupinam ter jo naredili univerzalno,« pojasnjuje Panjanova in dodaja, da je že konec poletja načrtovana prenova toaletnih prostorov in statična sanacija, hkrati pa se z ustanoviteljem dogovarjajo tudi o pripravi idejne zasnove zunanje ureditve stavbe bivšega dijaškega doma s knjižnico, ki bo vsebovala klančino. »Ta bo vključevala tudi okolico oz. vrt OŠ Mirana Jarca Črnomelj. Zasnova bi ponujala rešitev zunanje ureditve obeh stavb in bi tako obe povezali v smiselno urejeno celoto ter poudarili zeleno površino v ulici,« povzema in pristavlja, da si želijo realizacije obeh idejnih zasnov v naslednjih letih: »Knjižnica Črnomelj si s svojim odnosom, delom in tradicijo ob 60-letnici to zagotovo zasluži. To bomo uresničili z jasno vizijo, podporo lokalne skupnosti in širše javnosti.«